

Rok Filipčič

Majhni, a simpatični

40 let AO PD Uipava

Sedeti na vrhu katere izmed smeri v Gradiški turi, s soplezalcem reševati svetovne probleme in hkrati občudovati lepote zgornje Vipavske doline je privilegij, ki ni dan vsakemu. Hkrati pa še mrzlo pivo nekaj minut stran. Neprecenljivo.

Vipavski alpinisti
v Meteori
Foto Oton Naglost

Organizirano premagovanje strmih sten je v Vipavi neločljivo povezano z delovanjem duhovnika in zaljubljenca v gore Otmarja Črnilogarja.¹ Duhovnik Črnilogar je vodenje vipavskega planinskega društva prevzel leta 1967, v času velike krize društva, ko so iz Planinske zveze Slovenije že prihajale usmeritve, da naj se društvo združi s sosednjim ajdovskim. Kmalu po prevzemu vodenja vipavskega planinskega društva je Črnilogar dal pobudo za postavitve zavarovane plezalne poti na Gradiško turo. Skupaj z legendo slovenskega alpinizma Antonom Sazonovom - Tonačem sta določila potek plezalne poti. Ta je bila svečano odprta poleti leta 1969 in poimenovana po domačinu Fricu Furlanu, ki se je leta 1952 smrtno ponesrečil v stenah Gradiške ture.

Kmalu po odprtju Furlanove plezalne poti je bil v Gradiški turi organiziran prvi plezalni tečaj za tiste, ki so želeli nekaj več od same hoje po utrjenih planinskih

poteh. Tečaj je vodil Tonač ob pomoči bratov Šušteršič, Jožeta Andlovica in Bora Krivica. Tečaju je sledila ustanovitev alpinistične sekcije v okviru alpinističnega odseka PD Ljubljana - Matica. Vodje sekcije so bili v času njenega obstoja Srečko Vidrih, Marko Fajdiga, Ivan Premrl in Darko Hrovatin. Krog plezalcev se je počasi širil in leta 1976 je Jurij Nabergoj, poleg Marka Fabčiča dolgoletni neumorni *spiritus agens* vipavske plezalne scene, kot prvi opravil izpit za alpinista. V začetku osemdesetih let prejšnjega stoletja je naziv alpinist pridobilo še nekaj članov sekcije in počasi je dozorela ideja o ustanovitvi samostojnega alpinističnega odseka.

Ustanovni zbor je potekal 9. julija 1982. V poročilu o ustanovnem zboru lahko zasledimo, da so se vsi udeleženci po opravljenih formalnostih udeležili družabnega dogodka. Ustanovitev novega odseka pa so zaznamovali tudi s posebno spominsko polnitvijo barbere.² Dolžnost načelnika odseka je prevzel Darko Hrovatin, ki so mu v naslednjih letih sledili Davorin Kodele, Iztok Šeme in trenutni načelnik Marko Fabčič. Alpinistična dejavnost je z ustanovitvijo odseka dobila znaten zagon. Člani so preplezali prvo smer šeste stopnje in lestvica se je nato še dvigala. Preplezale so se slovenske klasike v Steni in drugih stenah doma in izven slovenskih meja. Nekoliko za preostalimi slovenskimi plezalci, leta 1985, so vipavski alpinisti preplezali tudi svoj prvi zaledeneli slap. Istega leta so se vipavski alpinisti prvič organizirano odpravili v nekoliko bolj oddaljene hribe. Obiskali so grško Meteoro, kjer so spoznali plezanje v peščenjaku. Meteoro so obiskali tudi naslednje leto. S plezanjem v Meteori je povezana zanimiva anekdota, lahko bi jo poimenovali kar *plakatna afera*.³ Član odseka Oton Naglost je hribovsko dogajanje pridno beležil s svojo kamero

² Po ne najbolj natančnem preverjanju smo na odseku prišli do podatka, da obstaja samo še ena spominska steklenica.

³ Hudomušni član odseka si je po vrnitvi v domovino prisvojil nekaj grških plakatov. Enega je nato pritrtil pred vipavski dom JLA, kar je vzbudilo alarm pri takratnih organih pregona. Po preverjanju je bilo ugotovljeno, da plakat poziva k stavki grških železniških delavcev in nato je bila preiskava zaključena. Avtor "afere" ni bil nikoli odkrit.

¹ Verjetno eden redkih duhovnikov, ki je opravljal funkcijo predsednika Planinskega društva v Sloveniji.

in s filmi tudi nastopil na nekaterih amaterskih filmskih festivalih.

V maloštevilni odsek je leta 1985 močno zarezala nesreča njihovega člana, ki se je smrtno ponesrečil med plezanjem v Stenarju. Dejavnost članov se je postopoma manjšala. Nekateri so plezanje sčasoma popolnoma opustili, drugi so se usmerili v takrat vedno bolj popularno športno plezanje. V hribih so plezali le še redki.

Iz hibernacije se je vipavski odsek izvil v začetku novega tisočletja. Po mnogo sušnih letih se je 2003 ponovno organizirala alpinistična šola in posledično so v naslednjih letih nekateri člani odseka opravili izpit za alpinista. V istem obdobju je bila v klubskih prostorih postavljen prvi del plezalne stene,

ki omogoča tudi izvedbo tečajev plezanja, plezalnih uric za najmlajše itd.

Na splošno člani vipavskega alpinističnega odseka nismo posegli po alpinističnih zvezdah. Ker pa velja, da izjeme potrjujejo pravilo, ne moremo mimo našega, žal prezgodaj umrlega člana Dejana Korena. DeKo, kot ga je poznala slovenska alpinistična srenja, je dosegel mojstrstvo v vseh oblikah alpinizma, od skale do ledu in vmesnega orodnega plezanja. Udeležil se je več odprav v tuja gorstva in preplezal tudi nekatere zanimive prvenstvene smeri. Morda je omemba najbolj vredna No fiesta v vzhodni steni Cerro San Lorenza. DeKo je bil tudi eden od pobudnikov zdaj že uveljavljene tekaške prireditve Ultra trail Vipavska dolina.

*Zaključek "kovidne" generacije alpinistične šole
Foto Marko Fabčič*

*Jubilejni tabor AO Vipava v Dolomitih
Foto Marko Fabčič*

Janez Mihovec

Najvišji vrh Jordanije

Jabal um ad Dami

Pandemija nam je v zadnjih dveh letih pošteno omejila gibanje. Nikjer ne piše, da smo opravili z njo, zato je bilo treba izkoristiti priliko in se čim prej odpraviti na pot – tokrat na *treking* v Jordanijo. Dežela je v vsakem pogledu popolnoma drugačna od Slovenije, njene gore pa prav tako.

Na skrajnem jugu države, že na meji s Savdsko Arabijo, leži pokrajina Wadi Rum. Njeno ime pomeni Rimska dolina; v antičnem času je bila namreč obmejno področje med Rimskim imperijem in področjem puščavskih nomadov, kamor državna oblast ni segla. Danes je Wadi Rum narodni park in kraj obveznega obiska, če se že odpravljamo v Jordanijo. Celotna pokrajina deluje popolnoma nezemeljsko. Divji vrhovi iz peščenjaka in granita, šiirne pokrajine peščin in divje soteske usahljlih potokov. Kakšnih resnih vodnih virov in naselij na področju narodnega

Najvišji vrh Jordanije Foto Janez Mihovec

Člani odseka, tu gre omeniti zlasti Marka Fabčiča, smo dejavni tudi pri urejanju lokalnih plezališč – Vipavska Bela in Gradiška tura. Leta 1988 je bila v Beli organizirana ena prvih plezalnih tekem v Sloveniji.⁴ Leta 2019 je bila na Gradiški turi odprta tudi nova zavarovana plezalna pot, ki je poimenovana po že omenjenem duhovniku Otmarju Črnilogarju. Pri njeni izgradnji smo bili najbolj aktivni ravno člani alpinističnega odseka. V Gradiški turi pa se lahko pohvalimo tudi s poligonom za orodno plezanje. Posebna pozornost je namenjena najmlajšim plezalcem, prihodnjim alpinistom. Alpinistični odsek Vipava skupaj s Planinskim društvom Vipava dvakrat letno organizira plezalno tekmo.

V nekaj vrsticah smo preplezali 40 let vipavskega alpinističnega odseka. Nismo najboljši, nismo največji, smo pa simpatični. Zanimanje za plezanje v zgornji Vipavski dolini ostaja. Jubilejnega alpinističnega tabora ob 40-letnici letos poleti v Dolomitih se je udeležilo več kot dvajset članov odseka. ●

Plezalna tekma v
Vipavski Beli
Foto Oton Naglost

⁴ Še pomnite tovariši? Včasih so plezalne tekme potekale na naravnih stenah.

